

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 2204 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
Xuseynova Abira Amanovna	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
Abdurasulova Gulrux Habibullayevna	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
Asatova Dildora Aslamovna	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
Mirxalilova Nargiza Akbarovna	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
Mitaliboyeva Dildora	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
Nartayeva Shahoza Yulchibayevna	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
Normatova Nilufar Komilovna	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
Qodirov Jurabek Mamatsimonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi	
“Sab'ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
Урзова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе “школа–махалла” в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida 198 O'ktam Nosirov
	Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi..... 204 Rustamova Shoxista Omonjonovna
	Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari..... 208 Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li
	Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari 212 Sa'dullayeva Rushana
	Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish 215 Saidova Dilbar Erkinovna
	Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari..... 218 Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi
	Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish 223 Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi
	Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi 226 Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi
	Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari..... 229 Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna
	Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari..... 233 Yarmatov Raxmboy Baxramovich
	Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish 239 Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi
	Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык 242 Марупова Дилфуза Давроновна
	Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari 247 F. R. Xosilova
	Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish 251 Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi
	Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi..... 256 Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi
	Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi 259 Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi
	Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari..... 262 Aliyeva Zuxra Tursunboyevna
	Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni.. 265 Aripov Shokirjon Olimovich
	Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari..... 268 Avliyoqulova Nasiba Choriyevna
	Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari..... 272 Baratov Baxtiyorjon Qodirovich
	Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli..... 275 Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi
	Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi 278 Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi
	Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari 284 Ismailova Nilufar Isroildjanovna
	Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages..... 289 Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna
	Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari..... 292 Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi
	Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish 296 Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
Maqsudova Nodira Alijonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
N. Q. Olimova	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
Olloqulova Farzona Umedillayevna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi.....	332
Raimqulova Sojida Abdusaid qizi	
Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	335
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
Sultonova Zarina Uchqun qizi	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonolashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida.....	343
To'xtasinova Farida Davlatali qizi	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
Umarova Nigora Alisherovna	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
Xidirova Maftuna Ithom qizi	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
Xo'shboqova Farida Komiljon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
Zokirova Sohobaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
Албеков Шокир Адилбекович	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
Сатымова Светлана Сатымовна	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
Ташева Дилором Салимовна	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
Тоджибоева Наргиза Джумабоевна	

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili.....	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
<i>Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich</i>	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
<i>Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
<i>Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi</i>	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
<i>Uktamova Navruza Botir qizi</i>	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
<i>Umarov Aziz Avazovich</i>	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
<i>X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova</i>	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
<i>Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi</i>	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
<i>Xatamova Nilufar Xaydarovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
<i>Xayitova Firuza Abdullayevna</i>	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
<i>Yoziyeva Umida Lutfullayevna</i>	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
<i>Zakirova Dilfuza Sayidolimovna</i>	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
<i>Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich</i>	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
<i>Ахмедова Мукаддас Ходиматовна</i>	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
<i>Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна</i>	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
<i>No'manova Soxiba Ergashboyevna</i>	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макама	582
<i>Нурматова Фируза Муминовна</i>	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
<i>Фаттахова Д. А.</i>	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
<i>Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	598
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Raqamli o'yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta'siri	601
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo'naltirishning zamonaviy metodlari	605
<i>Sobirov Zahridin Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarda kiriyativlikni rivojlantirish	609
<i>Qo'chqarov Mirzavali Qo'zibayevich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish	613
<i>Yaqubova Dinora Bahodirovna</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo'llanilishi	617
<i>Abdumo'minov Burxonjon Sunnatillo o'g'li</i>	

The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education	622
Kamol'dinova Diyora Jaloliddin qizi	
Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi	626
Xudoynazarova Moxira Xakimovna	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish.....	629
Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich	
Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash	633
Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna	
Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni.....	638
Po'latova Marjona Inomjon qizi	
STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar	643
Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish	646
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari	650
Gapparova Mastona Safaraliyevna	
Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish	654
Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari.....	657
Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra	
Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes	665
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi	
Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish.....	668
Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li	
Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyaning bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati	672
Usmonov Umid Allayorovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish.....	676
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriiddinovna	
Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida.....	681
Ergashev Nozim Nabiyevich	
Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers	684
Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi	
Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash.....	687
Karimova Charos Abduhalim qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari	691
Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi	
"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili	695
Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich	
Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar	699
Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	705
Zokirova Nargiza Akbarjonovna	
Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari.....	710
Eshnazarova Farida Jo'raqulovna	
Ta'lim islohotlari sharoitida genderni yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari.....	714
Yaxyayeva Sojida Abduraximovna	
Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi.....	718
Berdiyeva Malika	
Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish	721
Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi	

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	731
Nazarova Mohigul Akmalovna	
Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar	736
Arabova Muxiba Bazarovna	
Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств	740
Хомидова Камола	
Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века ..	744
Бекназаров Собиржон	
Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni	748
Sharifov Shoxjaxon To'liqinjon o'g'li	
Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari	752
Bobonorova Qundizxon Quralbay qizi	
O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi ..	759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich	
Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане ..	764
Мусаева Елена Казимовна	
Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi	767
Sh. L. Rahmonova	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	770
Saidova Dilbar Erkinovna	
Ingliz tili o'qitishda integrativ (CLIL) texnologiyasining boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun mos modellarini ishlab chiqish	773
Xakimova Xosiyat Jurayevna	
Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari	776
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna, Odiljonova Shoxsanam Abdug'appon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jismoniy sifatlarni rivojlantirishda innovatsion o'yin metodlarining ahamiyati	785
Ikromov Ilxom Muxamadrasimovich	
Tabiat tasvirining adabiy janrlarga ko'ra o'ziga xosliklari	790
Fozilova Mohigul Farxodovna	
Методические подходы к развитию прагматической компетентности старшеклассников на основе чтения аутентичных материалов	794
Исаматдинова Машхура Икромжон кизи	
O'zbek tilida "zahar" konseptining leksik-semantik va pragmatik xususiyatlari	799
Shokirov Sherhali Ibrohimovich, Baxramov Xabibillo Sadikovich	
Integrativ modulli o'qitish tizimi samaradorligining miqdoriy va sifat tahlili	803
Nurmanova Nazira	
Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	807
Toshova Shaxnoza Tojidorovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich sinf o'quvchilariga harakatga doir masalalarni klaster metodida o'rgatish	811
Badalov Dilmurod Abdixalilovich	
Ona tili darslarida o'quv lug'atlaridan foydalanishning o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishdagi didaktik asoslari	817
Ahmedova Adiba Ulug'bek qizi	
Philosophical Aspects and Analysis of the Regularities of the Formation of Geo-Economic Thinking	822
Ubaydullayev Islomjon Abdullayevich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari	826
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna	

Boshlang'ich ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining (Media/Mass Communication) roli.....	831
Bo'ronova Dilrabo Ne'matullayevna	
Inkluziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish	835
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi.....	839
Murodova Sarvigul Raxim qizi	
Модернизация кадровой политики дошкольных учреждений через инновационные мониторинговые механизмы	843
Ким Нигора Каримовна	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini ergonomik yondashuv asosida rivojlantirish	847
Usmonova Xafiza	
Pedagogik improvizatsiya asosida talabalar o'quv faoliyatini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	852
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Talabalar orasida ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish	857
Nurmatova Madina Odiljon qizi, Qo'shoqova Farangiz Azizbek qizi	
O'quvchi-yoshlarni oilaga nisbatan ma'naviy-axloqiy va qadriyatli munosabatlarga tayyorlash – ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	861
Xaydarov Oxunjon Murodjonovich	
Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda mustaqil ta'limning ilmiy-metodik ahamiyati	866
B. Normamatova	
Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari	869
Bahranova Hulkar Bahran qizi	
Konvensial yondashuv asosida talabalarni mustaqil ta'lim olish samaradorligining didaktik imkoniyatlarini rivojlantirish.....	872
Berdiyev Bahodir Ravshanovich	
Kontekstli yondashuvga asoslangan o'quv-ijodiy faoliyatning turlari	875
Botirova Zilola Nodirovna	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish.....	878
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinflarida ta'lim o'quvchilarga sonlar haqida ma'lumot berish	882
Hakimova Zulfizar Umrzoq qizi	
Biologiya ta'limida elektron ta'lim (E-Learning) va aralash ta'lim (Blended Learning) texnologiyalarining samaradorligini tahlil qilish.....	886
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li	
Alisher Navoiy asarlarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid fikrlari tahlili.....	891
M. Ibragimova	
Integratsiyalashgan dars ta'limiy faoliyat samaradaorligini ta'minlovchi muhim omil sifatida	894
Mahmatqulova Xosiyat Bobomurod qizi	
Tarbiyalanuvchilarni xalq og'zaki ijodi namunalari asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning mazmunini ochib berish.....	897
Murodillayeva Durdona Dilmurodovna	
Sun'iy intellekt davrida bolalar adabiyoti: raqamli qahramonlar, interaktiv ertaklar va bolaning ijodiy tafakkuri rivoji	900
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Sharipova Iroda Rashid qizi	
Qadimgi va o'rta asr mutafakkirlarining matematika fanining shakllanishi va rivojlanishidagi o'rni	903
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi	
Shaxs xolistik rivojlanishi – psixologik-pedagogik muammo sifatida	906
Rashidova Xurriyat Sulaymonovna	
Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari.....	908
Ravshanova Kamola Toxirovna	
Matematikaga rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlar	911
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi	

Umumiy o'rta ta'limda mexanika masalalarini yechish metodikasi va o'qitish jarayonining didaktik asoslari	914
<i>Toxirova Maxfuzaxon Otaqo'ziyevna</i>	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagogalarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	916
<i>Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi</i>	
TRIZ va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish	919
<i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxammatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna</i>	
Maktab ta'limi uchun mobil ilova yaratishda MIT APP inventor platformasidan foydalanish	922
<i>Tangirov Xurram Ergashevich, Xo'jamqulova Dilso'z Bahodir qizi</i>	
Pedagogical Methods for Improving Students' Creative Thinking as they Learn	927
<i>Akhmedov Alisher Astanovich, Yarmuhamedov Nabijon</i>	
Implementation Outcomes and Development Prospects of the Social And Legal Club in the Secondary Vocational Education System as a Tool for Delivering Social Services.....	932
<i>Makhmudova Ugiloy Baxtiyarovna</i>	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	935
<i>Chakkanov Faxriddin Xusanovich</i>	
Current Research and Suggestions on The Impact of Physical Activity on Adolescents' Mental Health	938
<i>Irgashev Shokhrukh Khasanovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi shaxsiga qo'yiladigan zamonaviy pedagogik talablar	941
<i>Gaziyeva Nigora shamsiddinovna, Abdiraxmonova Nilufar Muxiddinovna</i>	
Eshituv va fonematik idrokni rivojlantirishda neyropsixologik o'yin usullari	945
<i>Lutfullayeva Sadoqat Muzaffar qizi, Axmedova Zuxra Mirzabekovna</i>	
Metodlarning turlari va nazariy asoslari	948
<i>Murodova Durdona Rayimjon qizi, Ashurova Hulkaroy Ma'rufjon qizi</i>	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining tizimli tafakkurini rivojlantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash samaradorligini aniqlash: pedagogik tajriba-sinov natijalari va matematik-statistik tahlil	952
<i>Mustafaqulova Dildora Ismatullayevna</i>	
Raqamli texnologiya ta'limga imkoniyatmi yoki xavf?	960
<i>Otanazarova Mehriniso Abdusharif qizi</i>	
Zamonaviy sharoitlarda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni olib borish uslubiyoti va unga qo'yilayotgan talablar	963
<i>Ortiqova Nargiza Akramovna, Suvonqulova Muxabbat Otamurot qizi</i>	
Interactive Grammar Learning Methods and their Significance for Non-Philological Education Students .	969
<i>Almatova Umida Islomovna</i>	
Berilganlar bazasi konsepsiyalarining evolyutsiyasi va zamonaviy rivojlanish bosqichlari.....	975
<i>Nosirova Shohista Elmurodovna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda milliy g'urur hissini shakllantirishda tarbiyachining pedagogik ahamiyati.....	980
<i>Kadirova Shaxnoza Xudoyberdiyevna</i>	
Autentik matnlar orqali o'quvchilarda o'qishga motivatsiya shakllantirish	987
<i>Usmonova Gulhumor Qo'ldashboy qizi</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida "Aralash ta'lim (Blended Learning)" texnologiyasining joriy etilishi.....	991
<i>Sh. D. Ablakulov</i>	
Ko'paytirish amalini o'rgatishga zamonaviy yondashuv (suv vositasida)	995
<i>Ismoilov Bobur Toxirovich</i>	
WEB dasturlash fanining ahamiyati va rivojlanish tendensiyalari.....	1000
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdullayev Javohirbek Zokirjon o'g'li</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida metakognitiv kompetentlikni rivojlantirishning nazariy-metodik xususiyatlari	1005
<i>Sattorova Go'zalxon Mamadaminovna</i>	
Reflective Technologies of Development of Sanogen Thinking in Students.....	1010
<i>Ismailov Murodulla Kahramonovich</i>	
Tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik asoslari.....	1014
<i>Avazova Farangiz Ixtiyor qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Surxon adabiy maktabi: Usmon Azim va Shafolat Rahmatulla Termiziy ijodi..... 1022 <i>Xolboyeva Dilafuz Xayrulla qizi</i>	1022
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy mazmundagi masalalar asosida ijodiy fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish 1026 <i>Ahmadjonova Intizor Iqboljon qizi, Dehqonova Mahliyo Shuhrat qizi</i>	1026
	Tarbiyalanuvchilarda miqdor va son tushunchalariga doir ta'limiy o'yin faoliyatlari jarayonida ixtiyoriy diqqatini shakllantirish..... 1030 <i>Quysinova Shahlo Nasim qizi</i>	1030
	Alaliyali bolalar bilan logopedik ishning tizimli yondashuvi 1035 <i>Irkinova Irodaxon Temirovna</i>	1035
	Raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilarni eshitish va talaffuzga paralel ravishda rivojlantirish: integratsiyalashgan yondashuv 1040 <i>Raximova Mahliyo Xasanboy qizi</i>	1040
	Gender xususiyatlarning ijtimoiy shartlangan ko'rinishlari 1043 <i>Yulduzxon Mirzaaxmedova</i>	1043
	Oliy ta'limda muhandislik fizikasi fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlarini takomillashtirish 1047 <i>Butayeva Nargiza Buriboyovna</i>	1047
	Bo'lajak o'qituvchilarning kreativ kompetentligini integrativ yondashuv asosida shakllantirish modeli..... 1051 <i>Askarova Zilolaxon Nurmuhamadovna</i>	1051
	Sun'iy intellekt asosida ta'limni individuallashtirishning pedagogik asoslari 1055 <i>Abdullayev Alibek Qodiraliyevich, Toxirova Muattarxon Isroil qizi</i>	1055
	Matematik fizika tenglamalari fanini o'qitishda yuqori tartibli differensial tenglamalar bo'limining o'rni va ahamiyati 1060 <i>Murzambetova Mexriban Begdullayevna</i>	1060
	Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida ota-onalar bilan hamkorlikni tashkil etish metodikasi 1064 <i>Fayziyeva Madinabonu Sohibjon qizi</i>	1064
	O'tkir Hoshimovning realistik xarakter yaratish mahorati..... 1070 <i>Nortojiyev Muxammad</i>	1070
	Bolalar adabiyoti asarlarini tahlil qilishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlari 1073 <i>Xujamqulova Iroda Faxriddinovna</i>	1073
	O'quv jarayoni ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning bolalarda bilish faolligini rivojlantirishdagi ahamiyati 1078 <i>Achilov Obid Muzrobovich</i>	1078
	Maktab o'quvchilarida mustaqil ta'limni tashkil etish, o'tkazish va baholash metodikasi..... 1083 <i>Musayeva Gulnoza Yo'ldosh qizi</i>	1083
	Bo'lg'usi pedagoglarda estetik kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida..... 1087 <i>Bozorova O'g'iloy Komilovna</i>	1087
	"Taskari teorema" innovatsion pedagogik texnologiyasi 1093 <i>Yandasheva Sevara Ne'matjonovna</i>	1093
	Technologies for Forming Students' Communicative Competence Based on Interdisciplinary Integration..... 1096 <i>Umida Eshmirzayevna Mamatkulova</i>	1096
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirishda elementar matematikaning o'rni 1101 <i>Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li, Badridinov Nusratbek Xusniddin o'g'li</i>	1101
	Zamonaviy muhandisni tayyorlash texnologiyasi – kasbiy kompetentlikni shakllantirish imperativi sifatida 1105 <i>Axmedova Aziza Shokir qizi</i>	1105
	Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri 1110 <i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	1110
	Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektdan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish 1114 <i>Artikova Nargiz Shuxratovna</i>	1114
	O'quvchilarni tayanch hayotiy kompetensiyalar orqali iqtisodiy bilimlarini shakllantirish 1118 <i>Adizova Nigora Baxtiyorovna, Sayfullayeva Dilnoza Amrullayevna</i>	1118
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishda interfaol ta'lim metodlarining pedagogik samaradorligi..... 1123 <i>Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Oripova Shaxzodaxon Otamurod qizi</i>	1123

Integrativ yondashuv asosida bo'lajak pedagoglarni ma'naviy tarbiya faoliyatiga tayyorlashning pedagogik mexanizmlari.....	1127
Rahmatjonzoda Ahrorjon Ahmad o'g'li	
Ta'lim transformatsiyasi sharoitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish pedagogik muammo sifatida	1130
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda oila va maktab hamkorligi	1135
Mamadaliyeva Gavxarxon Asiljonovna	
Pedagogik amaliyotda pedagogik mahoratni rivojlantirishning nazariy–amaliy asoslari	1139
Yunusova Feruza Maxamadolim qizi	
O'quvchilarda milliy xarakter xususiyatlarini rivojlantirishning pedagogik aspektlari	1143
Hasanova Gulmira Hoshimjanovna	
Maktab yoshidagi o'quvchilarga she'riy asarlarni o'qitishga doir ayrim metodlar (O. Matjonning "Orolga yordam" she'ri asosida).....	1147
Alxiyeva Sitora Raximqul qizi	
Sport travmalaridan keyingi reabilitatsiyada jismoniy tarbiya vositalaridan foydalanishning nazariy va amaliy asoslari	1150
Begimqulov Oltiboy Jo'rayevich	
Demografik vaziyatning mohiyati va tarkibi	1155
Bomurodov Sanjar Bekmurodovich	
Problems of Developing the Terminology System of the Uzbek Language.....	1159
Dilnoza Yuldasheva Bekmurodovna	
Tarbiya darslarida guruh va jamoaviy o'yinlar orqali muloqot madaniyatini shakllantirish	1163
Menlibayeva Azima Oralbayevna	
Raqamlashtirilgan ta'limda talabalarni tanqidiy fikrlash asosida kommunikativ kompetentligini rivojlantirish texnologiyalari.....	1166
Nuritdinova Xurshida Narpulatovna	
Raqamli ta'lim vositalarining boshlang'ich ta'limdagi afzalliklari	1169
Sattorova Mohira	
The Importance of Teaching Physics Through Modern Educational Trends	1172
Sharofutdinov Ikboljon Usmonjon ugli	
Maktabgacha ta'lim pedagoglarining kasbiy rivojlanishida gender rollar nazariyasining amaliy ahamiyati	1176
Tolipova Noilaxon Nodir qizi	
Interfaol metodlar orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish	1183
Umida Bovanova Abdurahobovna, Bo'riboeva Navbahor Faxriddinov	
Zamonaviy ilg'or xorijiy tajribalar asosida qon aylanish tizimi mavzusini o'qitishning innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash imkoniyatlari	1186
Xaqberdiyeva Sh. T.	
Ingliz tili darslarida kreativlikni oshirishda kuzatiladigan muammolar va ularni yechishga doir pedagogik yondashuvlar.....	1190
Yusupov Lutfullo Sayitturayevich	
Informatika fanini o'qitishda qo'llaniladigan innovatsion ta'lim texnologiyalari ("Axborotlarni kodlash" mavzusi misolida).....	1194
Temirova Gulbahor G'ulomovna, Yusupova Nodira Nurdinovna	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	1201
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Innovatsion ta'lim sharoitida "maktabgacha ta'limda menejment" fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlari	1204
Astanakulova Manzura Buribayevna	
Milliy qadriyatlar vositasida o'quvchilarni chet tili o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	1209
Toshturdiyeva Xurshida Erkinovna, Elmurodova Dildora Erkinovna	
Talabalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirishda individual yondashuvning nazariy asoslari	1212
Islomov Eldor Yusupovich	
Pedagogik jarayon subyektlarining intellektual imkoniyatlarini diagnostik o'rganish va korreksiyalash metodikasini takomillashtirish.....	1215
Sattorova Malikaxon Abdug'affor qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	1220
Марупова Дилфуза Давроновна	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarni mantiqiy fikrlashga o'rgatish 1226 <i>Adizova Nigora Baxtiyorovna, Bahodirova Mohinur Azamat qizi</i>
	Buxoro xonlariga pir bo'lgan Dahbediyar 1231 <i>Kandaxarov Anvarjon Xasanovich</i>
	Formativ baholash natijalaridan ta'lim sifatini yaxshilashda foydalanish 1236 <i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi</i>
	Современные тенденции развития в подготовке юных волейболистов с использованием инновационных технологий 1239 <i>Имомов Сирожиддин Илхомович</i>
	Современное развитие гандбола, основы технико-тактической подготовки и методика обучения в кружках 1244 <i>Оринов Облакул Жумаевич</i>
	Теоретико-методические основы баскетбола и современные тенденции его развития 1248 <i>Ачилов Ойбек Хакимович</i>
	O'zbekistonda ekoturizmni rivojlantirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining qo'llanishi: holat, muammolar va rivojlanish istiqbollari 1252 <i>Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich, Raximjonova Maxliyoxon Zokirjon qizi</i>
	Sun'iy intellekt asosida talabalarning dasturlash kompetensiyalarini rivojlantirish 1257 <i>Saidov Usmon Bahron o'g'li</i>
	Современные методы устранения заикания у подростков 1260 <i>Абдухалимова Муниса Абдурашид кизи</i>
	O'quvchilarda innovatsion yondashuv orqali ma'naviy-axloqiy tarbiya berishning o'ziga xos xususiyatlari 1264 <i>Xamidova Shaxnoza Nuraliyevna</i>
	Iqtidorli futbolchilarni tanlab olishning nazariy asoslari 1268 <i>Salayev Taxirbek Kamiljanovich, Atajanov Adilbek Yuldashevich</i>
	Sun'iy intellektning talabalarda analitik fikrlashga ta'siri 1274 <i>Abduhakimova Muslima Bahodir qizi</i>
	Raqamli interpretatsiya: vizual tahlil kompetensiyasini rivojlantirishda immersiv texnologiya va kognitiv yuklanishni optimallashtirish 1277 <i>Anvarxo'jayeva Dilinur Otabek qizi</i>
	Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektidan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish 1282 <i>Artikova Nargiz Shuxratovna</i>
	Ekologik turizmning tabiatga ma'naviy-estetik munosabatni rivojlantirish imkoniyatlari 1286 <i>Aymatov A. Q., Turayeva Dildora Shuhratovna</i>
	O'quvchilarda milliy tuyg'ularni shakllantirishning ilmiy-pedagogik asoslari 1289 <i>Begmatova Nasiba Safarbayevna</i>
	Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda duduqlanishni korreksiyalashning pedagogik texnologiyasi 1293 <i>Boxodirova Gulasalxon Ibroximovna</i>
	Jismoniy tarbiya va sog'lomlashtirish mashg'ulotlarida lotin va yunon terminlarining o'rni 1296 <i>Burxonova Guyoxon Gulomovna</i>
	Ta'lim jarayonlarida sinergetik kompetensiyalash orqali integrativ yondashuvni amalga oshirish 1300 <i>Haqberdiyev Baxtiyor Rustamovich</i>
	Montessori metodikasining tarixi, tamoyillari va ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'qitishdagi o'ziga xos usullari 1304 <i>Jo'raqulova Gulruh Murot qizi</i>
	Bo'lajak o'qituvchilarning ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish holati va muammolari 1307 <i>Karimov Ravshanbek Rizomatovich</i>
	Methodology for the Integrative Development of Students' Educational and Creative Activities in Teaching Fine Arts 1312 <i>Kurbanova Shohsanam Bakhodirjon kizi</i>
	Kurash sport turining jismoniy tarbiya tizimida tutgan o'rni va uning rivojlanish omillari 1315 <i>Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi, Akbarova Nasibaxon Abdumalik qizi</i>
	Kurash sport turining texnik-taktik rivojlanishi va uning jismoniy tarbiyadagi pedagogik ahamiyati 1319 <i>Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi, Eminjonova Zahro Dilmurodjon qizi</i>
	Bo'lajak tarbiyachilarning intellektual qobiliyatini falsafiy bilimlar asosida rivojlantirish shakllari 1323 <i>Mamatqulova Shaxnoza O'ktam qizi</i>

Using Debate, Role-Play, and Drama as Tools for Developing Oral Skills in English	1326
Menglibekov Reynazar Mukhammetkarim-uli	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida supervayzerlik qobiliyatlarini rivojlantirishning psixologik determinantlari	1329
Mirzayeva Muhayyo Ruziyevna	
Methodology for Developing Patriotic Education in Students Through Ideas of National Heroism	1334
Nomanova Ma'rifat Abdillayevna	
Shaxsda kasbiy tafakkur namoyon bo'lishining psixologik mexanizmlari	1337
Olimova Fotima Botirovna	
Interaktiv ta'lim muhitida talabalarning badiiy-kompozitsion didini shakllantirish pedagogik mexanizmlari (rangtasvir fani misolida).....	1341
Omonqulova Dildora Xusniddin qizi	
Triz va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish	1348
Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna	
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash jarayonlarini takomillashtirish	1351
Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li	
Bo'lajak muhandislarning loyihalash-konstruktorlik ko'nikmasini rivojlantirishning muhim yo'nalishlari (muhandislik ta'lim yo'nalishlari misolida)	1355
Salomov Ilhom Salimovich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini PIRLS tizimi asosida baholashga o'rgatish	1359
Samidjonova Muxabbat Xoliqjonovna	
"Nurli maskan" ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalarida aniq va tabiiy fanlarni integrativ o'qitishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	1362
Sobirova Mashxura Ubaydullayevna	
Sun'iy intellekt va simulyatsion o'yinlardan foydalanib iqtisodiy tafakkurni shakllantirish metodikasi	1365
Sodiqova Nigora Turayevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida virtual texnologiyalar vositasida axborot kompetentligini rivojlantirish tizimi	1368
Suvonqulova Aziza Abdurazzoq qizi	
Rahbarlarning psixologik farovonligi: oila-kasb muvozanati, oilaviy munosabat va kasbiy qoniqishning o'zaro ta'sir mexanizmlari.....	1371
Teshayev Sobit Sodik o'g'li	
Tibbiy ta'limda refleksiv ko'nikmalar: O'zbekiston va dunyo tajribasi	1374
Toshmatova Moxizatxon Inomidin qizi	
Boshlang'ich tayyorganlik bosqichidagi yosh voleybolchilarning mashg'ulot jarayonini texnik va taktik nazorat qilish metodikasi.....	1377
Xakimov Saydullo Tulanboyevich	
Kadrlarni boshqarishda strategik va tezkor qarorlar uyg'unligini ta'minlashning tashkiliy-boshqaruv asoslari	1380
D. A. Xodjimatoeva	
Jismoniy imkoniyatlari cheklangan yoshlar uchun sport va jismoniy faollikning ahamiyati	1385
Zafar Xudaykulov	
Raqamli texnologiyalar va innovatsion metodlar asosida ta'lim samaradorligini oshirish	1388
Yusupova Munisa	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	1391
Zokirova Nargiza Akbarjonovna	
Til kompetentligining kognitiv tilshunoslik bilan aloqasi boshlang'ich sinflar misolida	1395
Zokirova Sohiba Muhtoralievna, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi	
Структура и основные характеристики креативности личности студентов педагогических вузов.....	1398
Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	1403
Yarmatov Raxmboy Baxramovich	
Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish	1409
Bolibekov Alisher Abdusalomovich	

Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	1412
Djumayeva Dildora Isroilovna	
Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatleri.....	1416
Hayitboyeva Nilufar G'anjionovna	
Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi	1421
Maxammatova Feruza Olimovna	
O'zbekistonda virtual muzeylar va ularning tarbiyaviy imkoniyatlari.....	1424
Voxidova Norposhshaxon Xabibullayevna, Yusupova Mohinur Ulug'bekovna	
Xalqaro ta'lim tajribasi asosida o'quvchilarda tafakkur erkinligini shakllantirishning zamonaviy yondashuvlari	1434
Maxammatova Ma'muraxon Jalilovna	
Tarbiya fanini o'qitish jarayonida talabalarda pedagogik taksonomiya ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	1438
Turdiyeva Shoxidaxon Anvardjanovna	
Tibbiyot texnikumi talabalari klinik tafakkurini shakllantirishning nazariy asoslari: konseptual yondashuvlar va ilmiy talqinlar	1443
Axmedov Marifxan Mamatxanovich	
Valeologik tamoyillarning maktabgacha ta'lim tizimidagi ahamiyati.....	1448
Begmatova M. T.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jonli va jonsiz tabiat haqidagi bilimlarni shakllantirish.....	1452
Umbarova Nasiba Xolboy qizi	
Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda fuqarolik kompetensiyasi dolzarb pedagogik muammo sifatida.....	1456
Djumaqulov Shuxrat Baxodirovich	
Oilada ota-ona va bola munosabatlaridagi pedagogik-psixologik omillar.....	1460
Exsonova Feruza Turdixo'jayevna	
Педагогико-психологические аспекты формирования социокультурной компетентности будущих учителей средствами музейной педагогики	1464
Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi	
Serebral falaj(bsf)tashxisli bolalarda respirator-nutq mexanizmlarining buzilishi va korreksion yondashuvlar.....	1469
Mehmonova Nodiraxon Yusufxon qizi	
Milliy harakatli o'yinlar talaba yoshlar tarbiyasida rivojlanishining zamonaviy roli va ahamiyati	1473
Mirzayev Dilshod Khamidovich	
O'smir qizlarda deviant xulqni profilaktika qilish	1477
Mo'minova Dilrabo Murodillayevna	
Arab tilshunosligida ma'no, tuzilma va bayon nazariyasining shakllanishi Sakkokiy qarashlari asosida tahlil.....	1481
Abdullayev Olimjon	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari rahbar kadrlarining moliyaviy savodxonligini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari.....	1487
Yuldasheva Munisa Ibrohimovna	
Xorijiy tillarni o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetensiya	1492
Yormatova Gulnoz Qayumovna	
Developing Imagination and Narrative Thinking in Young Learners Through English Storytelling Activities.....	1497
Madjitova Oyshakhon Mukhammadganiyevna, Anvarova Muslima	
Effectiveness of Online Resources in Teaching Professional Vocabulary to Philology Students	1508
Yusupova Zarrina	
Modern Automotive Lexicon: Formation Processes, Semantic Fields, and Functional Usage	1511
Yuldasheva Mastona Muxubillayevna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etishda "Atrof va men" metodikasidan foydalanish	1514
Uralova Nurxon Maxadovna	
Chet tili bo'yicha A1, A2, B1 daraja bitiruvchilari tayyorgarligi darajasiga qo'yiladigan talablar (lingvistik kompetensiya) tahlili	1519
Tojiyeva Anora Baxtiyorovna	

Гендерных различия прокрастинации.....	1526
Рахмонова Гузал Жамшидовна	
A System of Software that Develops the Intellectual Potential of Students in Teaching Mathematics	1529
Toxirova Malika Muzaffar qizi	
O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	1535
Maxkamova Muborak Yusupovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti rahbar kadrlar zaxirasini shakllantirish mexanizmlarini takomillashtirish.....	1543
Raximova Zilola Alimbayevna	
Ona tili darsliklari ta'limi mazmunini lingvistik ekspertiza qilish metodikasi	1547
Majidova Aziza	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish istiqbollari.....	1551
Sharipova Gulruksor Nurkabilovna	
Oliy texnika ta'limida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalarini o'qitishning innovatsion metodik asoslari	1554
Numonjonov Shoxzodbek Dilshodjon o'g'li	
STEAM tamoyillari asosida rivojlantiruvchi muhit yaratish	1558
Umarova Muqaddasxon	
Autistik spektr buzilishi: DSM-5 va ICD-11 tasniflari, tadqiqotlar va jamiyatdagi ahamiyati.....	1562
Tuxtayeva Maxfirat	
STEAM texnologiyasi asosida xorijiy til (ingliz tili) o'rgatish.....	1566
Teshaboyeva Zumradxon	
Cultivating Social-Emotional Learning (SEL) in Classrooms.....	1569
Choriyev Ilxom Kenjayevich	
Kutubxona-axborot muassasalarida kadrlar siyosatini amalga oshirishning huquqiy asoslari	1573
Mamatkabilov A. X.	
Sun'iy intellekt – speechace dasturi yordamida o'quvchilarning ingliz tilida talaffuz malakasini oshirish	1578
Nabiyeva Shahnoza Alijon qizi	
Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	1583
Qurvanboeva Diyora Muzaffar qizi	
STEAM ta'limining O'zbekistondagi rivojlanish istiqbollari.....	1588
Abdukarimova E'zoza Fazliddin qizi, Bayjigitova Dilorom Baxtiyarovna	
Oliy ta'lim tizimida jarayonlarning boshqarishning innavatsion texnologiyalari	1592
Uzaqov Nomozali Hamdamovich	
Kimyoni o'qitish jarayonida virtual laborotoriyadan foydalanish	1596
Murodova Sitorabonu Bahodir qizi	
Raqamli platformalardan foydalanish asosida bo'lajak o'qituvchilarning media ko'nikmalarini shakllantirish.....	1599
Safarov Feruz Saminjon o'g'li	
Qoraqalpoq xalq an'analari vositasida maktab o'quvchilarini an'anaviy tarbiyalash (Bo'zatov tumani maktablari misolida).....	1603
Dosjonova Nilufar Rustam qizi	
Modern Requirements for a Teacher's Pedagogical Skills in the Context of Digital Transformation in Education.....	1607
Abira Bakhramova	
Kichik maktab yoshdagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish.....	1613
Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi	
Talabalarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonlarida bir qator tarkibiy komponentlarning uyg'un rivoji.....	1617
Mirzaxojayeva Dilrabo To'lqin qizi	
O'quv mashg'ulot guruhida musoboqa oldi mashg'ulotlar tuzilishi (badminton misolida).....	1621
Ismoilova Fotima Ismoil qizi	
Alohida ajratilgan o'quvchilarga ta'lim-tarbiya berish davomida ularning ijtimoiy-emotsional kompetentligini rivojlantirish zaruriy omil ekanligi to'g'risida.....	1626
Qozoqboeva Xanifaxon Shavkatjon qizi	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Methodological Foundations for Shaping the Creative Activity of Younger Pupils in Solving Mathematical Problems 1630 Dzhurakulova Adolat Khalmuratovna
	Jadidlar merosi asosida bo'lajak o'qituvchilarning ma'naviy dunyoqarashini faollashtirish metodini takomillashtirish 1638 Bekchanova Ozoda Otajon qizi
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirish orqali o'quv motivatsiyasini rivojlantirish..... 1641 Alibayeva Dildora Raxmatilla qizi
	Maktabgacha ta'limda steam texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish..... 1644 Bolibekov Alisher Abdusalomovich
	Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari 1647 Djumayeva Dildora Isroilovna
	Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatleri..... 1650 Hayitboyeva Nilufar G'anijonovna
	Emotional Burnout of Teachers as a Factor Influencing Professional Activities 1655 Kamilova Nadira Gayratovna, Abdullaeva Nelufar Karimjanovna
	Методика развития профессионально-речевых компетенций будущих специалистов 1663 Комилова Мукаррам Кобилжоновна
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari va samarali metodlari 1666 Koziyeva Fazilat
	Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi 1671 Maxammatova Feruza Olimovna
	Deviant xulq-atvor shakllanishining nazariy va eksperimental tadqiqotlar tahlili 1674 Xolmurotova Shoxista Mirzaliyevna
	IJF yangi qoidalarning dzyudochilar texnik arsenaliga ta'siri: 2020 va 2024-yilgi olimpiadalar qiyosiy tahlili..... 1677 A. T. Saydullayev
	Системный подход к внедрению мультилингвальных методов: разработка структурно-функциональной модели в педагогическом вузе 1681 Жумамуратова Юлдуз Бахтияровна
	Odil Yoqubovning "Yaxshilik" hikoyasini o'qitishning metodik asoslari 1684 Nigora Botirova
	Musiqqa asosida tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish metodlari..... 1688 Toshkuziyeva Dilrabo Yusupjanovna
	Bo'lajak musiqqa o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligida fortepiano ijro texnikasini takomillashtirishning pedagogik asoslari 1692 Normurodova Lobar Mamasoliyevna
	XXI asr raqamli texnologiyalari sharoitida boshlang'ich sinflarda STEM/STEAM texnologiyalari asosida ta'lim jarayonini tashkil etishning pedagogik asoslari..... 1697 Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi
	Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy o'zlikni anglashda motivatsiya va professional kompetensiyalarning shakllanish omillari..... 1702 To'raxonova Mohinur Abdunazar qizi
	Maktabgacha yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlash tushunchasi va uning psixologik-pedagogik asoslari ... 1705 Shomurodova Nozima Baxriddin qizi
	Liderlik sifatleri va ularni pedagogik faoliyatda rivojlantirishga doir konseptual yondashuvlar 1708 Mansurova Maftuna Komiljon qizi
Актуальные проблемы олимпийского образования студенческой молодежи 1712 Мамазиятов Дониербек Бахтиярович	
Bo'lajak o'qituvchilarda axborot iste'mol madaniyatini shakllantirishda zamonaviy raqamli vositalarning o'rni..... 1716 Dadonova Aziza Tulkunovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarga o'zbek va ingliz tillarini integrativ aloqadorlikda o'rgatish tamoyillari..... 1720 Mirkasimova Zilola Alisherovna	

Bolaning axloqiy intellektini shakllantirishda otaning roli	1724
Qayimova Maftuna Tursunovna	
“Ota-ona va oila” konseptining o‘zbek paremiologik tizimidagi ifodalanishi (semantik-pragmatik tahlil)	1729
Abdimurodov Doston Dilmurod o‘g‘li	
Методика организации международного сотрудничества на основе кластерного подхода в высших образовательных учреждениях.....	1735
Тиллаев Алишер Хасанович	
Masofaviy ta’lim platformalarida o‘zlashtirish monitoringi uchun Learning Analytics metodlaridan foydalanish imkoniyatlari.....	1740
Abdulatipov Muhammadtemur	
Kayzen texnologiyasi asosida bo‘lajak o‘qituvchilar boshqaruv madaniyatini rivojlantirish	1746
Eshonkulova Shaxnoza Boyto‘rayevna	
Bo‘lajak pedagoglarning uzluksiz amaliyot jarayonida professional mahoratini oshirish usullari va texnologiyalari	1751
Habibullayeva Muxlisaxon Yorqinjon qizi	
Er-xotinlar o‘rtasidagi nizolarni keltirib chiqaruvchi psixologik omillar	1754
Jalilova S. X.	
Innovatsion texnologik yondashuvlar asosida boshlang‘ich sinflarda savodxonlik faoliyatini takomillashtirish	1758
Karimjonova Dilnoza Alijanovna	
Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida art-pedagogik mashg‘ulotlar yordamida bolalarning kreativ tafakkurini shakllantirishning samarali yo‘llari	1761
Qayumova Maftuna Qahhor qizi	
Nutqiy kompetensiyani rivojlantirishda uchraydigan muammolar va ularni hal etish.....	1765
Zokirova Sohiba Muxtaraliyevna, Mamadaliyev Anziratxon Mirzaumar qizi	
Формирование этикетного поведения у детей старшей подготовительной группы	1768
Назруллаева Хумора Муродилла кизи	
Дистанционное обучение как развивающая и дополняющая форма образования познавательных способности учащихся 6-7 классов (на примере изучения истории Узбекистана).....	1772
Sultonova Maxfirat Akramovna	
IIV akademik litseyi o‘spirin o‘quvchilarida kasbiy motivatsiyaning o‘ziga xos jihatlari	1775
Jo‘rayev Sodiqjon Muxammadinovich	
Ota-ona va bola o‘rtasidagi emotsional muloqot	1779
Eshemov Abdurahim Ravshan o‘g‘li	
Ixtisoslashgan maktab o‘quvchilarining kreativ fikrlash salohiyatini rivojlantirishda kimyoning o‘rni	1781
Ahadov Ma‘murjon Sharipovich, Djo‘rayeva Dildora Ziyadulloevna	
Organization of Students’ Independent Learning: Theoretical Foundations and Key Factors	1787
Mamatkulova Kimyokhon Abdujalilovna, Akramova Nilufar Ahmadjonovna	
Bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirish nazariyasi	1790
Omonova Gulandam Davlatovna, Mamedova Maxfuza Erkinovna	
Oliy va professional ta’limda laboratoriya ishlarini sun‘iy intellekt yordamida soddalashtirish	1794
Sharopov Farrux Furqat o‘g‘li	
Bo‘lajak iqtisodchi mutaxassislarning tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish – pedagogik muammo sifatida.....	1798
Yaxshimuratova Sevara Rustam qizi	
Bo‘lajak o‘qituvchilarda raqamli kompetensiya va media savodxonlikni rivojlantirishning asoslari	1803
Yuldasheva Munisa Rashidovna	
Kimyo darslarini loyihaviy ta’lim texnologiyasi asosida o‘qitish metodikasi	1807
Ahadov Ma‘murjon Sharipovich, Karimova Durdona Dilshod qizi	
O‘zbek tilini o‘qitish jarayonida talabalarning kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning innovatsion metodik asoslari.....	1812
Jo‘rayeva Turg‘unoy Umarjonovna	
Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining o‘qish savodxonligini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish nazariy asoslari	1818
Otaxonova Zulfizarxon Murotjon qizi	
Metakognitiv yondashuv asosida kimyo fanini o‘qitish	1821
Ahadov Ma‘murjon Sharipovich, Murodova Dilobar Umidjon qizi	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Use of Technology for Developing Your Expertise in One of the Four Skills in an Academic Context 1825 Mirqodirova Nozantin Xolmurod qizi
	Oliydan keyingi pedagogik ta'lim tizimida global va mahalliy nazariyasi: antropologik jihat..... 1829 Norinov Faxriyot Qurbonovich
	Zamonaviy bilimlarni intensiv integratsiyalashda va o'qitishda tadqiqotchilik metodlari 1834 Nurmatova Nargiza Saidovna
	O'smirlik davri yosh kesimida koping xulq-atvorning shakllanishi 1839 Saboxiddinova Shahnoza Xojiakbar qizi
	Korreksion pedagogika: ilmiy-metodik asoslar va ta'lim sifatiga ta'sir mexanizmlari..... 1843 Mirzakobilov Askarali Davronovich
	Talabalarda tanqidiy fikrlashni shakllantirishning innovatsion pedagogik texnologiyalari 1846 Xurramova Sanobar Mahmatmurod qizi
	O'smirlik davrida axloqiy o'zini o'zi anglashni ijtimoiy psixologik xususiyatlari 1851 Galdiyeva Mehribon Durdiyevna
	Bolalar bog'langan nutqni rivojlantirishda badiiy adabiyotlarning muhim o'rni 1855 Abidova N. Z., Karimova Z. A.
	The Emergence of Speech Competence and its Role in 21St Century Competencies 1859 Rajabova Munishxon Rajab qizi
	Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini shakllantirish metodikasini takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari (ona tili fani misolida)..... 1863 Norboyeva Farangiz Alisher qizi
	Global raqamli qaramlik (telefon, internet, ijtimoiy tarmoq)ning talabalarning ruhiy holatiga ta'siri 1868 Babayeva Nazira Asatullayevna
	O'smirlar o'rtasida o'zaro hamkorlik shakllanishida shaxslararo munosabatlarning ahamiyati 1872 Majidov Jasur Baxtiyarovich
	Yosh futbolchilarda stress va asabiylikni boshqarish..... 1877 O.T. Baxromov
	Структура и содержание когнитивных компетенций в профессиональной подготовке педагога..... 1880 Каримова Фарида Наильевна
	Bo'lajak mutaxassislarning kasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirishda milliy qadriyatlardan foydalanish..... 1884 Muqimov Ma'ruf Olimovich
	Biologiya darslarida innovatsion interfaol metodlar: STEM, CLIL, Flipped Classroom va PBL yondashuvlarini joriy etish mexanizmlari 1887 Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li
	Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetentligini integrativ yondashuv asosida rivojlantirish 1892 Ibrohimova Nilufar Qobil qizi
	Творческое наследие Тагай Мурада: его рассказы в оригинале и в переводе 1897 Меликулова Нилуфар Хамдуллаевна
	Gender Equality: an Important Prospect for the Development of a New Uzbekistan..... 1902 Khamidova Sitorakhan Mukhammadjonovna
	Gandbolchilarning jismoniy sifatlarini harakatli o'yinlar orqali rivojlantirish..... 1906 Lutpullayev Bunyod Ismatilayevich
	Abu Mansur al-Moturidiyning bilimning "Muvofiqlik nazariyasi" 1909 Qurbonova Zebiniso Mamarajab qizi
	Professor-o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarning rivojlantirishda kompetensiyaviy yondashuvning afzalliklari..... 1914 X. N. Agaliyeva
	Maktabgacha ta'limda bolalarning hissiy-ma'naviy rivojlanishida didaktik o'yinlarning ahamiyati 1920 Urinbayeva Barchinoy Zafarjanovna
	Yoshlarni milliy musiqa san'ati va an'anaviy xonandalikka bo'lgan munosabatini tarbiyalash 1924 Qurbonova Shoxisanam Axmadjonovna
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tabiiy fanlar mavzularini o'rganishdagi klaster yondashuvlari. 1930 Umarova Nafisa Ahmatillovna
	11–15 yoshli suzuvchilarning mashg'ulot yuklamalarini rejalashtirish xususiyatlari 1934 Hasanov Anvar Toxirovich, Asqarova Zaynura
	Yosh voleybolchilarning jismoniy rivojlanishini o'rganish 1937 Sultonov Baxtiyor Abdumurodovich, Hasanov Anvar Toxirovich

Школьные трудности в обучении и педагогическое диагностирование	1940
<i>Урумбаева Айгуль Нагметовна</i>	
Erkin kurashchilarda maxsus jismoniy tayyorgarlikni rivojlantirishda funksional kuch mashqlarining samaradorligi.....	1943
<i>Meliqo'ziyev Azizjon Adxamjon o'g'li</i>	
Употребление падежных окончаний на уроках русского языка	1947
<i>Адилова Солияхон</i>	
STEAM va raqamli ta'lim texnologiyalari asosida alfa avlod o'quvchilarida kreativ tafakkurni shakllantirishning pedagogik asoslari.....	1951
<i>Boltayeva Go'zal Komilovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida olib boriladigan mashg'ulotlarda zamonaviy ta'lim texnologiyalariga qo'yiladigan didaktik talablar	1954
<i>Mansurova Lobar Luqmon qizi</i>	
Translation Techniques as an Integral Part of Foreign Language Teaching and Learning: Benefits and Potential Issues	1958
<i>Yusupova Nargiza Abdulxafizovna</i>	
Nogironligi bo'lgan bolalarda adaptiv jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining sog'liqni saqlashdagi o'rni.....	1967
<i>Namozova Nargiza Husniddin qizi</i>	
The Importance of the Theoretical Basis in Educating Preschool Children in the Spirit of National Education Within the Family.....	1971
<i>Rakhmonova Diyora Utkir's daughter</i>	
Kurash mashg'ulotlarida sportchilarning funksional tayyorgarligini oshirishda individual yondashuvning ilmiy asoslari.....	1976
<i>Nurullayev Abduxoliq Qaxxorovich</i>	
Voleybol mashg'ulotlarida funksional tayyorgarlikni oshirishda individual yondashuvning ilmiy asoslari ...	1980
<i>Davulov Ozodbek Qalandarovich</i>	
18–21 yoshdagi talaba futbolchilarni kompleks tayyorlashning nazariy va uslubiy jihatlar.....	1984
<i>Djemilov Temur Rasimovich</i>	
Oilaviy nizolarning bolalar psixikasiga ta'siri.....	1989
<i>Tulyaganova Dilnoza Ravshanbekovna</i>	
Boshlang'ich maktab yoshidagi (6–8 yosh) chap qo'li dominant bo'lgan bolalarning psixologik rivojlanishi va xususiyatlari	1993
<i>Usmanova Sevara Akmalovna</i>	
Matematika fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar orqali darsni qiziqarli va samarali qilish usullari ...	1996
<i>Abdullayev G'ayratjon Mutalipovich</i>	
Entropiya o'lchovlarining nazariy asoslari: Shannon, Reyni va Tsallis entropiyasi taqqoslamasi.....	2001
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdurashidov Saydullo Xayrullo o'g'li</i>	
Sun'iy intellekt vositalari asosida kiberijtimoiylashuv samaradorligini oshirishning pedagogik sharoitlari va monitoring mexanizmlari.....	2007
<i>Istamova Dilnoza Norboyevna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida kompetensiyaviy yondashuvga tayanib ta'lim mazmunini boshqarish	2012
<i>Turaxujayeva Madina Norpulatovna</i>	
Para armrestlingchi talabalarni musobaqa oldi texnik tayyorgarligini takomillashtirishda kuch sifatining o'rni.....	2015
<i>Karimov Faxriddin Xurramovich</i>	
Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri	2019
<i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	
Tinchlik madaniyati konsepsiyasining evolyusiyasi: klassik va zamonaviy falsafa	2023
<i>Abdumalikov Ilimjon Abduxamjonovich</i>	
Talabalarning muammoga asoslangan topshiriqlar orqali kognitiv mustaqilligini rivojlantirish: mohiyat va mazmun	2028
<i>Abduvaliyev Nurillo Abdujalilovich</i>	
Oliy ta'lim muassasasi pedagoglari innovatsion faoliyatining ijtimoiy psixologik xususiyatlari	2032
<i>Almardanova Salomat Bobonazarovna</i>	
Kasbiy ta'lim tashkilotlari o'quvchilarning o'quv-bilish faoliyatini faollashtirish zarurati	2035
<i>Ashirov Abdurashid Ravshanovich</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Pedagogik ta'lim klasteri tizimi asosida maktab laboratoriya innovatsion loyihagini amalga oshirishning o'ziga xosligi2040 Azimova Odinoxon Abduqodir qizi	2040
	Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish.....2043 Kayumova Nazokat Rashitovna	2043
	Uzlusiz ta'lim tizimida texnologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishning metodik asoslari2049 Kurbanov Baxrom	2049
	Ingliz tilida o'qitish vositasi sifatida monoglardan foydalanishning muvaffaqiyatli strategiyalari2053 Madinova Nilufar Madrasulovna	2053
	Raqamli texnologiyalar davrida o'quvchilarning psixologik xavfsizligini ta'minlash muammolari2056 Mahmudov Dilmurod Rahmatjonovich	2056
	Gamifikatsiya va STEAM texnologiyalarini joriy etish orqali boshlang'ich ta'limda inklyuziya va teng imkoniyatlarni ta'minlash2059 Mamadjanova Dilromxon Baxtiyor qizi	2059
	Talabalarining tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda raqamli kompetensiyalarning roli.....2064 Mamasulova Zulayho Abdullayevna, Toshmatov Sardorbek Shahobiddinovich	2064
	Maktab yoshidagi o'quvchilarda suzish mashg'ulotlari orqali jismoniy rivojlanish va funksional tayyorgarlik ko'rsatkichlarini oshirish metodikasi.....2067 Mengliqulov Xayrullo Aliqulovich	2067
	O'quv jarayonida "Data Science" elementlarini integratsiyalashning didaktik imkoniyatlari2072 Mo'minova Dilnavoz Komilovna	2072
	Muloqot kompetensiyasining pedagogik-psixologik mazmuni va rivojlanish omillari.....2077 Narbayeva Malohat Xudayberdiyevna	2077
	O'g'il va qiz bolalarda gender tasavvurlarning shakllanishida ota-onaning liderlik maqomining roli.....2080 Odina Otajonova	2080
	Yarimo'tkazgichlar fizikasi fanini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning ilmiy asoslari2084 Oromiddinov Sardorbek Botirovich	2084
	Yangi O'zbekistonda ta'limni rivojlantirishda media vositalardan foydalanish metodlari2089 Qobilov Vohidjon Asliddin o'g'li	2089
	Inklyuziv ta'limda pedagoglarni tayyorlashning zamonaviy tendensiyalari va innovatsion yondashuvlar ...2092 Qodirova Feruza Usmanovna	2092
	Maktabgacha ta'lim muassasalarida o'yinli texnologiyalardan unumli foydalanishning roli.....2095 Sobirova Bonu Matkarimovna	2095
	Kichik yoshli bolalarning olamni idrok etishlarida oila tarbiyasining ahamiyati2099 Sobirova Fotimaxon Baxodir qizi, G'aniyeva Shodiya Azizovna	2099
	Talabalarining tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda raqamli kompetensiyalarning roli.....2102 Mamasulova Zulayho Abdullayevna, Toshmatov Sardorbek Shahobiddinovich	2102
	Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishning didaktik tizimi2105 Ulug'berdiyeva Dilbar Qarshibekovna	2105
	Kurashchi qizlarning texnik harakatlarining kinematik va kinetik modellashtirish2109 Xomudjonova Feruza Komiljon qizi	2109
	Lingvokulturologiya va kommunikativ yondashuv integratsiyasi asosida talabalarda ijtimoiy kompetensiyani rivojlantirish.....2114 Y. T. Umarova	2114
	Bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik faoliyatda kasbiy barqarorligini ta'minlovchi psixologik omillar2118 Yakubova Manzura Abduraxmonovna	2118
	Integratsiyalashgan darslar orqali talabalarining kreativ salohiyatini rivojlantirish2121 Yaxyayeva Umida Sharifovna	2121
	Tibbiyot oliy ta'limida "O'zbekiston tarixi" fanining amaliy komponentini kuchaytirish: klinik-ijtimoiy kontekst orqali o'qitish modeli2125 Yulchiyeva Gulnozaxon Shuxratbek qizi	2125
	Radiatsion fonning inson hayot faoliyatiga ta'siri mavzusini o'rganishning pedagogik ahamiyati2130 Sodiqov Murod Naimovich	2130
	Talabalarining jismoniy tayyorgarligini oshirishda zamonaviy jismoniy tarbiya metodlarining samaradorligi2134 Tashpulatov Farxad Alisherovich	2134

“Arba’in” asarida qit’alarning vazniy xususiyatlari.....	2140
Eshniyazova Maysara Beknazarovna	
Guruhiy loyihalar orqali bolalarda hamkorlik va muloqot ko’nikmalarini tarbiyalash.....	2145
Negmatova Sanobar Qarshiboyevna	
Sport takomillashuv gurugidagi futbolchilarni o’yinga yo’naltirilgan mashg’ulotlar orqali musobaqaga tayyorgarlikni takomillashtirish.....	2149
Mamatraimov Anvar Chorshanbiyevich	
Oliy ta’lim raqobatbardoshligining ta’lim sifatini oshirishdagi roli.....	2155
Nishonov Dilshod Shamsidinovich	
Sharq donoligi va zamonaviy ta’lim uyg’unligi.....	2162
Djurakulova Adolat Xolmuratovna	
The Role of Artificial Intelligence in Teaching English as a Foreign Language.....	2165
Babayeva Komila Rishatovna	
Zaif eshituvchi bolalarga tasviriy san’atni o’rgatishning metodik asoslari (miniatyura misolida).....	2169
Buharbayev Muxtar Yusupovich	
Bo’lajak jismoniy tarbiya o’qituvchilarining axloqiy va estetik madaniyatini takomillashtirish: maxsus yondashuvlar.....	2172
Do’schanova Nafosat Norimonovna	
Boshlang’ich sinf o’quvchilarida tanqidiy fikirlashni rivojlantirish texnologiyalari.....	2176
Fayzullayeva Feruza Raxmatovna	
Bo’lajak o’qituvchilarda kommunikativ madaniyatni rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari.....	2179
Izbosarova Zuxro Anatoliy qizi	
Dialekt va adabiy til: o’zaro munosabat.....	2183
Jumanazarova Guljahon	
Maktabgacha ta’lim yo’nalishi talabalariga kommunikativ kompetensiyalarni o’rgatishda interaktiv ta’lim texnologiyalar.....	2187
Kimsanboyeva Ruxsoraxon Ziyodbek qizi	
Pedagogik nizolarni hal etishda bo’lajak o’qituvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari.....	2190
Norjon Jamilova Abduxoliq qizi	
Abu Nasr Farobiy asarlari asosida talabalarni boshqaruv madaniyatini rivojlantirish.....	2194
Shamsiyeva M. R.	
O’smirlarda affiliatsiya motivini shakllantirishning pedagogik-psixologik determinantlari.....	2196
Tojiboyeva Gulxumor Raxmanjanovna, Saidova Maftuna Xakim qizi	
Преподаватель - русист в современной национальной школе: личный опыт и методические находки.....	2200
Хамидова Гулноза Турсунбаевна (Турсунбой кизи)	

BIOLOGIYA DARSLARIDA INNOVATSION INTERFAOL METODLAR: STEM, CLIL, FLIPPED CLASSROOM VA PBL YONDASHUVLARINI JORIY ETISH MEXANIZMLARI

Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li
Andijon davlat pedagogika instituti tadqiqotchisi

Annotatsiya: Maqolada biologiya ta'limida qo'llanilayotgan zamonaviy interfaol metodlar – STEM, CLIL, Flipped Classroom va Project-Based Learning (PBL) yondashuvlarining nazariy hamda amaliy asoslari chuqur tahlil qilingan. Tadqiqot jarayonida mazkur metodlarning o'quvchilarda ilmiy tafakkur, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, fanlararo integratsiya, kreativ fikrlash, lingvistik kompetensiya hamda tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishdagi roli yoritilgan. Shuningdek, ushbu yondashuvlarni biologiya darslari jarayoniga joriy etishning bosqichma-bosqich mexanizmlari, ularning dars samaradorligiga ta'siri hamda o'qituvchilarning o'quv jarayonini boshqarishdagi innovatsion yondashuvlari tahlil qilingan. Maqolada biologiya ta'limida innovatsion metodlar integratsiyasi o'quvchilar kompetensiyalarini sezilarli darajada oshirishga xizmat qilishi ilmiy jihatdan asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: biologiya ta'limi, STEM, CLIL, Flipped Classroom, PBL, innovatsion metodlar, kompetensiya, interfaollik, fanlararo integratsiya.

Abstract: This article presents a comprehensive analysis of modern interactive teaching approaches used in biology education, including STEM, CLIL, Flipped Classroom, and Project-Based Learning (PBL). The study examines both the theoretical and practical foundations of these approaches and highlights their role in developing students' scientific thinking, problem-solving skills, interdisciplinary integration, creative thinking, linguistic competence, and research abilities. Special attention is given to the step-by-step mechanisms for implementing innovative teaching methods in biology classrooms, their impact on lesson effectiveness, and teachers' innovative strategies for managing the learning process. The findings substantiate that the integration of multiple innovative approaches significantly enhances students' competencies and improves the overall quality of biology education.

Key words: biology education, STEM, CLIL, Flipped Classroom, PBL, innovative teaching methods, competencies, interactivity, interdisciplinary integration.

Аннотация: В статье представлен комплексный анализ современных интерактивных методов обучения, применяемых в преподавании биологии, таких как STEM, CLIL, Flipped Classroom и Project-Based Learning (PBL). Рассмотрены теоретические и практические аспекты данных подходов, а также их роль в развитии у учащихся научного мышления, способности к анализу проблемных ситуаций, формированию междисциплинарных связей, творческого и исследовательского потенциала, а также языковой компетентности. Особое внимание уделено поэтапным механизмам внедрения инновационных методов в образовательный процесс, их влиянию на эффективность уроков биологии и новым подходам к управлению учебной деятельностью со стороны учителя. В статье обоснована целесообразность интеграции данных методов для повышения учебной мотивации и формирования ключевых компетенций обучающихся.

Ключевые слова: обучение биологии, STEM, CLIL, Flipped Classroom, PBL, инновационные методы обучения, компетенции, интерактивность, междисциплинарность.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim jarayonida biologiya fani o'quvchilarda nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy-tadqiqotchilik ko'nikmalarini shakllantirishni talab qiladigan ustuvor yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Biologik jarayonlarning murakkabligi, hayotiy misollar bilan bevosita bog'liqligi hamda tabiiy fanlar bilan uzviy integratsiyalashuvi tufayli mazkur fanni o'qitishda innovatsion interfaol metodlardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. XXI asr sharoitida ta'lim tizimi o'quvchilardan kreativ fikrlash, mantiqiy tahlil qilish, ilmiy asoslangan qarorlar qabul qilish, muammolarni kompleks hal etish, axborotni qayta ishlash hamda jamoada samarali muloqot qilish kabi kompetensiyalarni egallashni talab qiladi.

Biologiya ta'limida ushbu kompetensiyalarni shakllantirishning eng samarali yo'llaridan biri – o'quv jarayoniga interfaol metodlar va zamonaviy pedagogik yondashuvlarni tatbiq etishdir. Jumladan, STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics), CLIL (Content and Language Integrated Learning), Flipped Classroom (teskari sinf) hamda Project-Based Learning (PBL) (loyihaviy o'qitish) metodlari o'quvchilarning bilim faoliyatini faollashtirish, fanlararo aloqalarni mustahkamlash va an'anaviy yodlashga asoslangan o'qitishdan tadqiqotga yo'naltirilgan ta'lim modeliga o'tishni ta'minlaydi.

Biologiya darslarida STEM yondashuvining qo'llanilishi o'quvchilarga biologik jarayonlarni modellashtirish, o'lchash, tajribalar o'tkazish hamda real hayotdagi muammolarni yechishda ilmiy-tadqiqot metodlaridan foydalanish imkonini yaratadi. CLIL yondashuvi esa biologiya mazmunini chet tili bilan integratsiyalash orqali o'quvchilarning lingvistik kompetensiyasini rivojlantiradi, ilmiy terminologiyani o'zlashtirish jarayonini tezlashtiradi hamda global ilmiy manbalardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi [3].

Flipped Classroom texnologiyasi darsdan tashqari mustaqil tayyorgarlik jarayonini kuchaytirish va dars vaqtida amaliy faoliyatga ko'proq e'tibor qaratishni ta'minlab, biologiya fanining laboratoriya ishlari, eksperimentlar va kuzatuvlarga asoslangan xususiyatiga to'liq mos keladi. PBL (loyihaviy o'qitish) yondashuvi esa o'quvchilarni muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, ekologik muammolarni aniqlash, sog'liqni saqlashga oid masalalarni tadqiq etish kabi real hayotga yaqin topshiriqlarni bajarishga yo'naltiradi [1].

Shunday qilib, mazkur metodlarning uyg'un holda qo'llanilishi biologiya darslarining mazmunini boyitadi, o'quvchilar faolligini oshiradi hamda ularni ilmiy izlanishga yo'naltirish orqali ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqadi. Ushbu maqolada aynan shu yondashuvlarning nazariy asoslari, amaliy mexanizmlari va biologiya ta'limidagi samaradorligi har tomonlama tahlil qilinadi.

MAVUZGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Zamonaviy biologiya ta'limida innovatsion interfaol metodlarning samaradorligi ko'plab xalqaro tadqiqotlarda ilmiy jihatdan asoslab berilgan. Xususan, Jonathan Bergmann va Aaron Sams tomonidan 2014-yilda ishlab chiqilgan Flipped Classroom modeli o'quvchini passiv tinglovchidan faol ishtirokchiga aylantirishga xizmat qilishi bilan e'tiborga loyiqdir. Mualliflar ushbu yondashuv darsdan tashqari mustaqil tayyorgarlik va dars jarayonida amaliy faoliyatga e'tibor qaratish orqali o'quvchilarning bilimni chuqur o'zlashtirishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi. John Hattie esa 2009-yilda e'lon qilingan Visible Learning tadqiqotida faol o'qitish metodlari o'quvchilar natijalariga yuqori ta'sir ko'rsatishini meta-tahlil asosida isbotlagan.

STEM va fanlararo integratsiyaga asoslangan ta'lim yondashuvlari biologiya fanini o'qitishda alohida ahamiyat kasb etadi. Rodger W. Bybee tomonidan 2018-yilda ishlab chiqilgan STEM ta'limi modeli o'quvchilarda ilmiy fikrlash, modellashtirish, muammo yechish va fanlararo bog'lanishlarni shakllantirishni asosiy maqsad sifatida belgilaydi. OECD tomonidan 2023-yilda chop etilgan "Future of Education and Skills 2030" hisobotida ham biologiya kabi tabiiy fanlarda STEM yondashuvini qo'llash o'quvchilarning hayotiy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim omil ekanligi qayd etilgan. UNESCO tomonidan 2022-yilda taqdim etilgan hisobotda esa STEM yondashuvi barqaror rivojlanish maqsadlari bilan uyg'un holda ta'lim sifatini oshirishga xizmat qilishi ta'kidlanadi.

Biologiya ta'limida CLIL va PBL yondashuvlari ham keng ilmiy asosga ega. Do Coyle, Philip Hood va David Marsh tomonidan 2010-yilda ishlab chiqilgan CLIL konsepsiyasi fan mazmunini chet tili bilan integratsiyalash orqali o'quvchilarning ham lingvistik, ham fanga oid kompetensiyalarini rivojlantirishini ko'rsatadi. David Marsh 2012-yilda e'lon qilgan hisobotida CLIL sifat ko'rsatkichlarini belgilab, ushbu yondashuvning akademik nutqni rivojlantirishdagi samaradorligini asoslab bergan. Loyihaviy o'qitish bo'yicha Joseph S. Blumenfeld va hamkorlari tomonidan 1991-yilda olib borilgan tadqiqotlar hamda John W. Thomasning 2020-yildagi ishlari PBL o'quvchilarda hamkorlik, ijodiy fikrlash va real hayot muammolarini ilmiy asosda hal qilish ko'nikmalarini shakllantirishini tasdiqlaydi. Ushbu yondashuvlarning uyg'un qo'llanilishi biologiya ta'limining samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot biologiya ta'limida STEM, CLIL, Flipped Classroom va PBL yondashuvlarini joriy etish samaradorligini aniqlash maqsadida kompleks metodologiya asosida tashkil etildi. Avvalo, biologiya ta'limiga oid innovatsion pedagogik yondashuvlarning nazariy poydevorini aniqlash uchun adabiyotlar metaanalizi amalga oshirildi. Bunda xalqaro ilmiy jurnallar, UNESCO, OECD, ERIC ma'lumotlar bazalari materiallari, shuningdek, Bergmann va Sams tomonidan taklif etilgan Flipped Classroom modeli, Coyle, Hood va Marshning CLIL konsepsiyasi, Bybee tomonidan ishlab chiqilgan STEM ta'limi modeli hamda Thomasning PBL loyihaviy o'qitish bo'yicha ilmiy izlanishlari tahlil qilindi. Metaanaliz natijasida innovatsion metodlarning didaktik xususiyatlari, fanlararo integratsiya imkoniyatlari, o'quvchi kompetensiyalariga ta'siri hamda ularni biologiya faniga moslashtirish mexanizmlari umumlashtirildi [5].

Tadqiqotning amaliy bosqichi tajriba-sinov ishlari orqali olib borildi. Unda 6–10-sinflarda tahsil olayotgan 120 nafar o'quvchi jalb qilindi. Tajriba jarayonida STEM asosida biologik jarayonlarni modellashtirish loyihalari, CLIL elementlari qo'llanilgan integrativ darslar, Flipped Classroom yondashuvi asosidagi videodarslar hamda PBL asosida ekologik va anatomik yo'nalishdagi loyihalar tashkil etildi. Ushbu metodlarning o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi, muloqot ko'nikmalari, amaliy faoliyatdagi ishtiroki va o'quv motivatsiyasiga ta'siri J. Hattie tomonidan ishlab chiqilgan Visible Learning konsepsiyasi asosida baholandi ^[12].

O'quvchilarning bilim darajasi, kompetensiyalari hamda fanlararo tahlil qilish ko'nikmalarini aniqlash maqsadida diagnostik metodlardan foydalanildi. Bloom taxonomiyasi asosida ishlab chiqilgan pre-test va post-testlar, kompetensiya xaritalari hamda CLIL-Scale diagnostikasi (Mehisto & Marsh modeli) orqali o'quvchilarning ilmiy nutqi, lingvistik kompetensiyasi, analitik fikrlashi va muammoli vaziyatlarni hal qilish qobiliyatlari baholandi.

Dars jarayonining sifatini o'rganish uchun kuzatish metodi qo'llanildi. R. Likert kuzatuv shkalasi asosida o'quvchilarning faolligi, guruhli ishlar jarayonidagi muloqoti, laboratoriya mashg'ulotlaridagi ishtiroki, o'qituvchining interfaol metodlarni qo'llash mahorati hamda o'quvchilarning motivatsion holati tizimli ravishda tahlil qilindi. Kuzatish natijalari innovatsion metodlar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarning an'anaviy darslarga nisbatan yanada faol, ko'proq tajribaga yo'naltirilgan va o'quvchi markazida tashkil etilgan ta'lim jarayonini shakllantirishini ko'rsatdi.

Olingan ma'lumotlar statistik tahlil yordamida qayta ishlanib, metodlarning samaradorligi aniq raqamlar asosida isbotlandi. Bunda Student t-testi, o'rtacha qiymatlarni taqqoslash, foiz dinamikasi va korrelyatsion tahlil kabi statistik vositalardan foydalanildi. Tahlil John Tukey va G. Fischer tomonidan ishlab chiqilgan klassik variatsion statistik metodlar asosida amalga oshirildi. Natijada innovatsion metodlarning biologiya darslarida o'quvchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichlarini sezilarli darajada oshirishi ilmiy jihatdan tasdiqlandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot davomida biologiya darslarida STEM, CLIL, Flipped Classroom va PBL yondashuvlarini joriy etish o'quvchilarning bilim sifati, amaliy ko'nikmalari, o'quv motivatsiyasi hamda umumiy kompetensiya darajasiga sezilarli ta'sir ko'rsatgani aniqlandi. Olingan natijalar pre-test va post-test ko'rsatkichlari, o'qituvchi kuzatuvlari, guruhli faoliyat tahlili hamda o'quvchi refleksiya asosida baholandi. Mazkur natijalar innovatsion yondashuvlarning biologiya darslari jarayonini faollashtirishda muhim omil ekanini tasdiqladi.

STEM yondashuvi asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarda o'quvchilar biologik jarayonlarni modellashtirish, oddiy qurilmalar yaratish hamda tajriba natijalarini raqamli qayta ishlash orqali ilmiy-tadqiqot kompetensiyalarini sezilarli darajada rivojlantirdilar. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, biologik tushunchalarni chuqur anglash darajasi o'rtacha 30–35 % ga, laboratoriya ishlarini mustaqil bajarish qobiliyati 25–30 % ga oshdi. Guruhda ishlash, muammoni birgalikda hal etish va fanlararo integratsiyani amalga oshirish kompetensiyasi esa 40 % atrofida rivojlandi. STEM loyihalaridan so'ng o'quvchilarda biologiya, informatika, matematika va fizika fanlari o'rtasidagi bog'lanishlarni anglashga bo'lgan qiziqish sezilarli darajada oshgani kuzatildi ^[2;6].

CLIL yondashuvi qo'llangan darslarda biologiya mazmunini ingliz tili bilan integratsiyalash natijasida o'quvchilarning lingvistik hamda fanga oid ko'nikmalari bir vaqtning o'zida shakllandi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, ilmiy terminologiyani eslab qolish va to'g'ri qo'llash darajasi 35–45 % ga, chet tilida ilmiy izoh berish, savol-javob olib borish va qisqa taqdimotlar tayyorlash ko'rsatkichlari 30–35 % ga oshdi. Biologik matnlar bilan ishlash – asosiy g'oyani ajratish, matndan xulosa chiqarish kabi ko'nikmalar ham 25–30 % ga rivojlandi. O'quvchilarning aksariyati CLIL darslaridan so'ng ingliz tilidagi ilmiy manbalarga murojaat qila olishini bildirgan bo'lib, bu mazkur modelning ikki tomonlama – lingvistik va biologik kompetensiyani rivojlantiruvchi mexanizm sifatida samaradorligini ko'rsatdi.

Flipped Classroom (teskari sinf) modeli asosida o'tkazilgan darslarda o'quvchilar darsgacha videodarslar, elektron taqdimotlar va qisqa savollar bilan tanishib kelganlari sababli dars vaqtining katta qismi amaliy topshiriqlar hamda laboratoriya ishlariga ajratildi. Natijada darsga tayyor holda kelgan o'quvchilar ulushi 75–80 % gacha yetdi, amaliy topshiriqlarni mustaqil bajarish ko'rsatkichlari 40 % ga oshdi. Darsdagi faollik – savol berish, fikr bildirish va muhokamalarda ishtirok etish ko'nikmalari esa 35–40 % ga o'sdi. Ushbu yondashuv o'qituvchiga auditoriya vaqtini samarali tashkil etish, o'quvchilarga esa bilimlarni chuqur o'zlashtirish va ko'proq tajribalar o'tkazish imkonini yaratdi.

PBL (loyihaviy o'qitish) yondashuvi asosida o'tkazilgan faoliyatlarda "Mahalliy ekotizimni tahlil qilish", "Oila salomatligi va ovqatlanish gigiyenasi", "Yurak-qon tomir kasalliklari profilaktikasi" kabi real hayotga yaqin loyihalar bajarildi. Ushbu jarayonda o'quvchilarning muammoli vaziyatni tahlil qilish, ilmiy savollar qo'yish va ilmiy tadqiqot rejasini tuzish ko'nikmalari 45–50 % ga oshdi. Guruhda rejalashtirish, vazifalarni taqsimlash va loyiha natijalarini taqdim etish kompetensiyasi 50–55 % darajasida rivojlandi. Yozma hisobotlar, posterlar va taqdimotlar tayyorlash madaniyati ham 40 % gacha mustahkamlangani kuzatildi. O'quvchilar o'z hududlaridagi ekologik yoki biologik muammolarni aniqlash va ular bo'yicha ilmiy asoslangan yechimlar taklif etishga tayyor bo'lib borishdi ^[7;9].

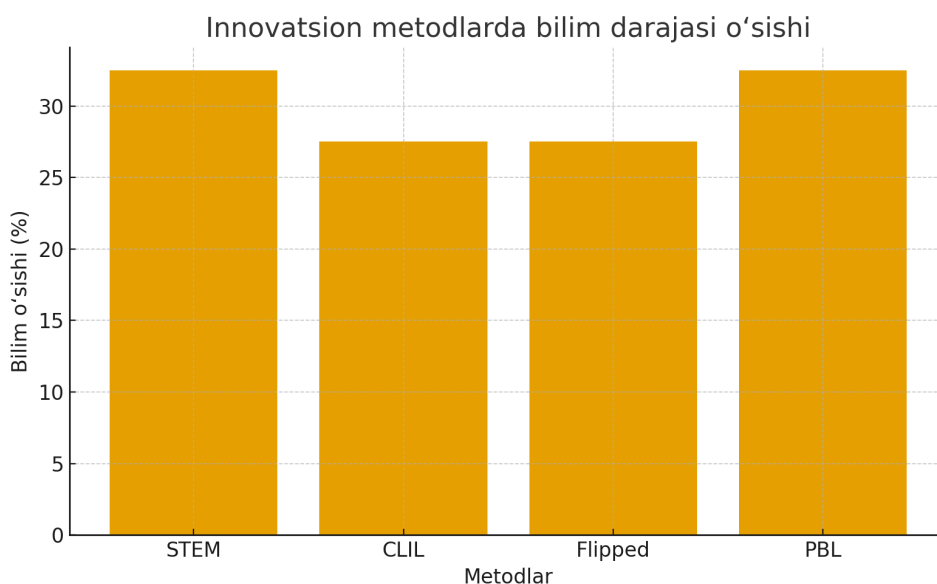
Umumlashtirilgan tahlil shuni ko'rsatdiki, har bir yondashuv biologiya ta'limi jarayonida turli kompetensiyalarni rivojlantirishga yo'naltirilgan o'ziga xos kuchli jihatlarga ega. STEM – fanlararo integratsiya, modellashtirish va tajriba asosidagi o'qitishni kuchaytirsa, CLIL – lingvistik kompetensiya va ilmiy nutqni rivojlantirishga xizmat qiladi. Flipped Classroom – dars vaqtini samarali tashkil etib, o'quvchini faol subyektg aylantiradi, PBL esa – muammoli vaziyatlar asosida chuqur o'zlashtirish, ijodiy fikrlash va jamoaviy tadqiqot ko'nikmalarini kuchaytiradi. Tadqiqot natijalarining statistik tahlili mazkur metodlar birgalikda qo'llanganda o'quvchilarning bilim sifati, motivatsiyasi va kompetensiyalari majmui ancha yuqori darajada shakllanishini tasdiqladi.

№	Yondashuv	Bilim darajasi o'sishi (%)	Amaliy ko'nikmalar o'sishi (%)	Motivatsiya va faollik (%)	Lingvistik kompetensiya (%)	Izoh
1	STEM	30–35 %	25–30 %	35–40 %	5–10 % (bilvosita)	Modellashtirish, tajriba va fanlararo bog'lanish kuchaydi
2	CLIL	25–30 %	15–20 %	30–35 %	35–45 %	Terminlarni o'zlashtirish, inglizcha izoh va taqdimotlar yaxshilandi
3	Flipped Classroom	25–30 %	30–35 %	35–40 %	10–15 %	Darsgacha tayyorlanish va darsdagi faollik sezilarli oshdi
4	PBL	30–35 %	35–40 %	40–45 %	15–20 %	Real hayot muammolarini loyihalar orqali tahlil qilish kuchaydi

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, biologiya ta'limida STEM, CLIL, Flipped Classroom va PBL kabi innovatsion yondashuvlarni uyg'un tarzda qo'llash o'quvchilarning bilim sifati, amaliy-tadqiqot ko'nikmalari, lingvistik kompetensiyasi hamda o'quv motivatsiyasini sezilarli darajada oshiradi. Bunday yondashuvlarning yuqori samaradorligi ko'plab xalqaro tadqiqotchilar tomonidan ham tasdiqlangan.

Xususan, R. Bybee STEM ta'limining asosiy qadriyatlarini belgilab, uning o'quvchilarda ilmiy fikrlash, modellashtirish, muammo yechish va fanlararo integratsiyani kuchaytirishini ilmiy jihatdan asoslagan. Mazkur tadqiqot natijalari ham Bybee tomonidan ilgari surilgan xulosalarni tasdiqlaydi – STEM darslarida o'quvchilarning analitik fikrlash va modellashtirish ko'nikmalari sezilarli darajada oshdi.

D. Coyle, P. Hood va D. Marsh tomonidan rivojlantirilgan CLIL modeli biologiya mazmuni bilan chet tilini integratsiyalash o'quvchilarning akademik til ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali yondashuvlardan biri ekanini ko'rsatadi. Tadqiqotimizda CLIL darslari ilmiy terminologiyani eslab qolish, ingliz tilida ilmiy izoh berish va mavzuga oid muloqot olib borish ko'nikmalarini sezilarli darajada kuchaytirgani aniqlandi ^[3;5;12].

Bergmann va Sams tomonidan ishlab chiqilgan Flipped Classroom modeli zamonaviy ta'limda o'quvchini passiv tinglovchidan faol ishtirokchiga aylantiruvchi samarali yondashuv sifatida e'tirof etilgan. Tadqiqot natijalarida ham teskari sinf texnologiyasi o'quvchilarning darsga tayyor kelish darajasi va amaliy faoliyatdagi faolligini oshirgani qayd etildi.

Loyihaviy yondashuv – PBL bo'yicha J. Thomas, K. Blumenfeld va L. Mergendoller tadqiqotlarida loyihalar o'quvchilarda hamkorlik, kreativlik, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish hamda real hayotga moslashtirilgan kompetensiyalarni rivojlantirishda muhim omil ekanligi ta'kidlangan. Ushbu tadqiqotda ham PBL o'quvchilarda ekologik, tibbiy va biologik muammolarni ilmiy asosda hal qilish ko'nikmalarini shakllantirgani aniqlandi [4].

Umuman olganda, metodlarning umumiy tahlili quyidagilarni ko'rsatdi:

- STEM – bilimlarni amaliyotga tatbiq etishni kuchaytiradi;
- CLIL – biologik mazmuni chet tili bilan boyitadi;
- Flipped Classroom – laboratoriya mashg'ulotlari uchun ko'proq vaqt yaratadi;
- PBL – o'quvchini tadqiqotchi sifatida shakllantiradi.

Mazkur metodlar birgalikda qo'llanganda ularning samaradorligi yanada ortib, o'quvchilarning kompetensiyalari kompleks tarzda rivojlanadi. Ushbu xulosa Hattiening Visible Learning konsepsiyasiga ham to'liq mos keladi, ya'ni faol o'quvchi va faol metodlar yuqori ta'sir kuchiga ega.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, biologiya ta'limida innovatsion o'qitish yondashuvlari – STEM, CLIL, Flipped Classroom va Project-Based Learning metodlarini integratsiyalash fanning sifati hamda samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Mazkur metodlar o'quv jarayonini an'anaviy yodlashga asoslangan va passiv dars uslublaridan chetga olib chiqib, o'quvchilarni faol ishtirok etishga, izlanishga asoslangan ta'lim va chuqur kognitiv faollikka yo'naltiradi. Ilmiy fikrlash, fanlararo integratsiya, til kompetensiyasi hamda muammoli vaziyatlarni hal etish ko'nikmalarining rivojlanishi ushbu yondashuvlarning XXI asrda zarur bo'lgan kompetensiyalarni shakllantirishdagi muhim rolini tasdiqlaydi.

STEM faoliyatlari o'quvchilarning analitik fikrlashi, eksperimental dizayn yaratish qobiliyati hamda biologik jarayonlarni matematika, texnologiya va muhandislik fanlari bilan bog'lash imkoniyatlarini kuchaytirgani aniqlandi. CLIL yondashuvi esa o'quvchilarga biologik atamalarni samarali o'zlashtirish va fan bo'yicha chet tilida ilmiy muloqot olib borish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qildi. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning xalqaro ilmiy adabiyotlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirdi. Flipped Classroom modeli dars vaqtini samarali tashkil etishga yordam berib, o'quvchilarning mashg'ulotlarga tayyor holda kelishini hamda laboratoriya va izlanishga asoslangan topshiriqlarda yanada faol ishtirok etishini ta'minladi. PBL yondashuvi esa real biologik va ekologik loyihalar orqali hamkorlikda ishlash, ijodiy fikrlash va hayotiy muammolarni ilmiy asosda hal etish ko'nikmalarini shakllantirishda samarali vosita ekani isbotlandi.

Umuman olganda, mazkur innovatsion metodlarning uyg'un qo'llanilishi o'quvchiga yo'naltirilgan ta'lim muhitini yaratadi, ta'limga bo'lgan qiziqishni kuchaytiradi, mustaqil fikrlashni rag'batlantiradi hamda o'quvchilarning akademik va amaliy kompetensiyalarini kompleks rivojlantiradi. Tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, ushbu yondashuvlarni biologiya ta'limiga tizimli ravishda joriy etish nafaqat murakkab ilmiy tushunchalarning o'zlashtirilishini yaxshilaydi, balki o'quvchilarni kelajakdagi ilmiy faoliyatga, STEM yo'nalishidagi kasblarga hamda kundalik hayotda ongli qarorlar qabul qilishga tayyorlaydi. Shu bois, zamonaviy biologiya ta'limi jarayonida mazkur metodlarning muntazam va izchil tatbiq etilishi qat'iy tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bergmann, J., & Sams, A. (2014). Flipped Learning: Gateway to Student Engagement. International Society for Technology in Education.
2. Bybee, R. W. (2018). STEM Education Framework: A Standards-Based Approach. National Research Council.
3. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge University Press.
4. Hattie, J. (2009). Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement. Routledge.
5. Mehisto, P., Marsh, D., & Frigols, M. (2008). Uncovering CLIL: Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education. Macmillan.
6. OECD. (2023). Future of Education and Skills 2030: Curriculum Analysis. OECD Publishing.
7. Thomas, J. W. (2020). Project-Based Learning: A Comprehensive Perspective for Science Education. Journal of STEM Education, 19(3), 45–56.
8. UNESCO. (2022). Education for Sustainable Development and STEM Integration: Global Report. UNESCO Publishing.
9. Blumenfeld, P. C., Soloway, E., Marx, R. W., Krajcik, J. S., & Mergendoller, L. (1991). Motivating Project-Based Learning: Sustaining the Doing, Supporting the Learning. Educational Psychologist, 26(3–4), 369–398.
10. Tukey, J. W. (1977). Exploratory Data Analysis. Addison-Wesley.
11. Fisher, R. A. (1970). Statistical Methods for Research Workers. Oliver & Boyd.
12. Marsh, D. (2012). CLIL and Bilingual Education: Developing Quality Indicators. European Commission Report.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.